

TARTU
RINGKONNAKOHTUS
*****

Justiits- ja Digiministeerium
info@justdigi.ee

Teie 08.06.2026 nr 8-1/4501-1

Meie 03.07.2026 nr 10-3/26/68-2

Tartu Ringkonnakohtu arvamus täitemenetluse seadustiku muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsuse kohta

Täname võimaluse eest avaldada oma arvamust.

Väljatöötamiskavatsuse (VTK) järgi seisneb lahendamist vajav probleem selles, et kehtivad füüsilisest isikust võlgniku sissetulekute arestimise sätted (täitemenetluse seadustiku §-d 130-136) ei ole üheselt mõistetavad ning nende normide rakendamine sõltub paljuski juhtumipõhisest tõlgendamisest. Iseäranis ebaselge on kehtiv süsteem võlgnike jaoks. Niisiis tuleb nende VTK probleemipüstitustega nõustuda ja neid toetada.

Väärrib tähelepanu, et viidatud täitemenetluse seadustiku sätted kohalduvad ka füüsilise isiku pankrotimenetluses ja maksejõuetusmenetluses (eelkõige pankrotiseaduse § 108 lg 3 ja füüsilise isiku maksejõuetuse seaduse (FIMS) § 47 lg-d 3-5) – vastav viide on ka VTK p-s 3.3. Seetõttu on võlgniku sissetuleku arestimise ulatusega palju probleeme ka maksejõuetusmenetlustes. Samas puudub selles menetluses selge menetluslik kord võlgniku õiguste tagamiseks neil juhtudel, kui menetleja soovib maksejõuetusmenetluses kõrvale kalduda võlgniku sissetulekule sissenõude pööramise üldreeglit ja kohaldada erandeid. Viidatud probleemiga on Tartu Ringkonnakohtus kohustustest vabastamise menetluse kontekstis tegelenud 25. juunil 2026 tsiviilasjas nr 2-17-16200 tehtud määruses (jõustumata), milles avaldatud seisukohtadega palume samuti eelnõu väljatöötamise käigus tutvuda ja arvestada (vt eelkõige määruse p 16 ja selle alapunktid). Muudatuste tegemisel tuleb tagada võlgniku õigused (sh kaebeõigus, mille regulatsioon praegu puudub) ka juhtudel, kui võlgniku sissetulekut arestitakse pankrotimenetluses kohtutäituri asemel halduri poolt või kui võlgniku kohustustest vabastamise menetluses määrab kohus kindlaks sissetuleku osa, millele ei või seaduse alusel sissenõuet pöörata (vt FIMS § 47 lg 5).

Juhime tähelepanu ka sellele, et eeltoodud arvestades ei ole VTK-s mõju kohtutele piisavalt analüüsitud, kuna hindamata on jäetud kavandatavate muudatuste mõju kohtutele maksejõuetusmenetluste kontekstis.

Ebaselgeks jääb, kuidas ja mille alusel on hinnatud mõju usaldusisikutele kohustustest vabastamise menetluse aspektist. Kui planeeritavate muudatustega soovitakse anda usaldusisikutele õigus määrata kindlaks võlgniku sissetuleku osa, millele ei saa pöörata sissenõuet, tuleb usaldusisiku seadusest tulenevaid õigusi selles osas täiendada (vt ka FIMS

§ 53 lg 4), selge peaks olema siis ka sellise otsustuse kaebekord. Kehtiva õiguse järgi usaldusisikul sellist õigust ei ole, vaid see õigus on kohtul.

Lugupidamisega

Mario Truu
Tartu Ringkonnakohtu esimees

(allkirjastatud digitaalselt)